

4. Vzorce v Excelu

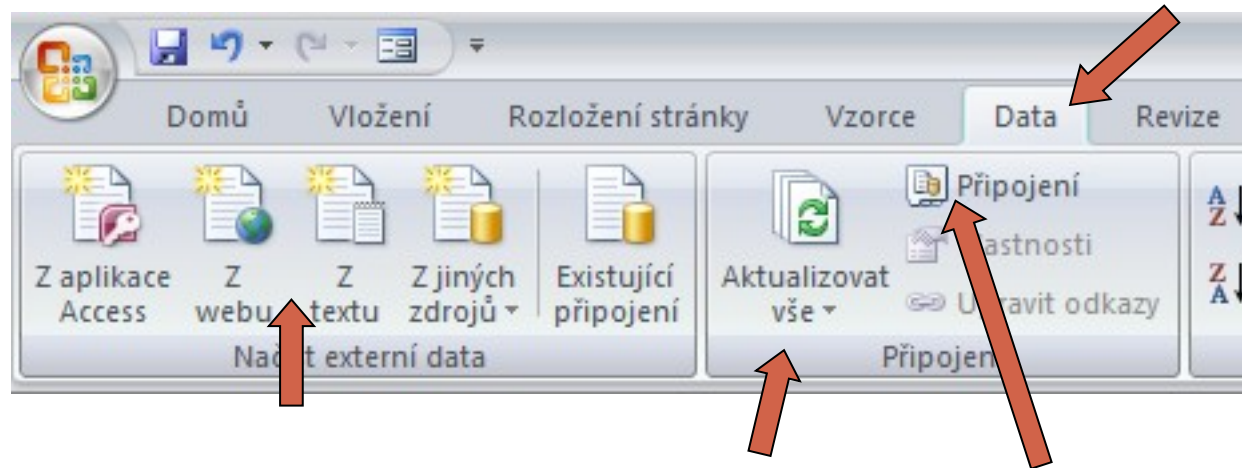
Kontingenční tabulky v Excelu

Zdroje dat Excelu

- Import dat z webu / MS Word pomocí schránky Windows.
- Excel umožňuje připojit externí zdroje dat.

- Propojení lze aktualizovat ručně/nastavit interval.
- Po zrušení propojení je třeba soubor odpojit.

Zdroje dat Excelu

Žlutý čtverec se šipkou u každé HTML tabulky.

The screenshot shows the Microsoft Excel interface with a web browser window open. The browser window displays the website of the Ministry of Environment (Ministerstvo životního prostředí) with a table of waste data. A red arrow points from a yellow square in the Excel grid (cell A1) to a yellow square on the web page table, indicating the source of the data.

Ministerstvo životního prostředí

Data získávána na základě zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech a souvisejících prováděcích předpisů v platném znění. (Stav dat k 30.9.2013)

Přehled odpadů

Rok: 2012
Odpady: '200301'
Nakládání: nedefinováno
Kategorie: nedefinováno
Vykazované území: ORP: nedefinováno Okres: nedefinováno Kraj: nedefinováno
Území předání, převzetí: ORP: nedefinováno Okres: nedefinováno Kraj: nedefinováno
[Nové zadání](#)

Zobrazeny záznamy: 0-15 [další stránka](#)

Katalogové číslo odpadu	Kategorie odpadu	Kód nakládání	Množství (+) (t)	Množství (-) (t)
200301	N	A00	376.665568	
200301	N	AN3		664.363109
200301	N	BD10		0.315000
200301	N	BN30	0.315000	
200301	O	A00	2888663.988542	

Importovat Storno

Zdroje dat Excelu

Načtou se veškerá data v tabulce, často včetně balastu.

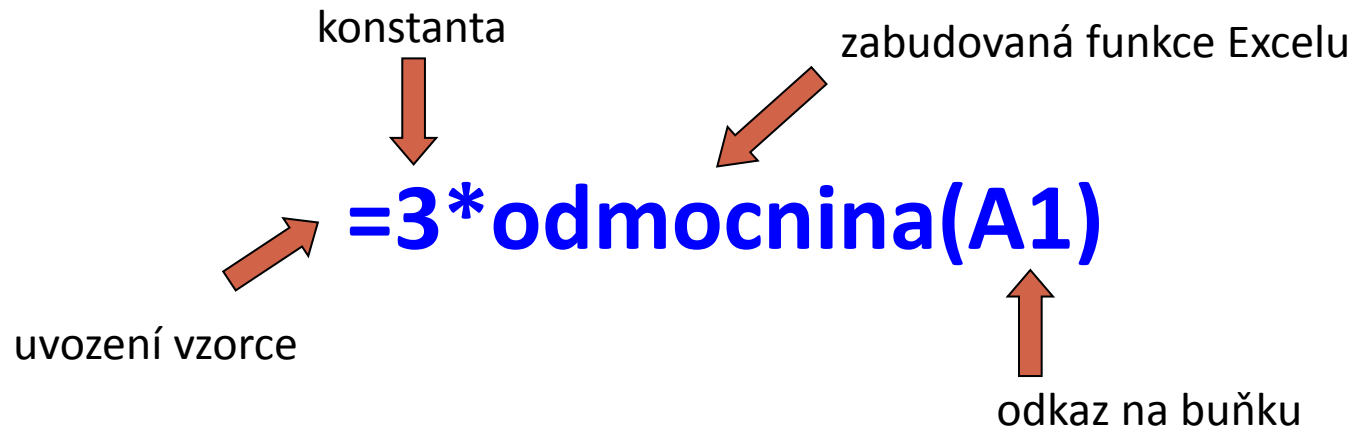
The screenshot shows the Microsoft Excel interface with the following data table:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	Přehled odpadů														
2	Rok: 2012														
3	Odpady: nedefinováno														
4	Nakládání: nedefinováno														
5	Kategorie: nedefinováno														
6	Vykazované území: ORP: nedefinováno Okres: nedefinováno Kraj: nedefinováno														
7	Území předání, převzetí: ORP: nedefinováno Okres: nedefinováno Kraj: nedefinováno														
8	Nové zadání														
9	Zobrazeny záznamy: 0-15 další stránka														
10	Katalogové	Kategorie	Kód	Množství (+)	Množství (-)										
11	číslo odpadu	odpadu	nakládání	(t)	(t)										
12		10101 O	A00	7.880000											
13		10101 O	AN3		7.880000										
14		10102 O	A00	10991.460000											
15		10102 O	AN3		10991.460000										
16		10102 O	B00	16201.845000											
17		10102 O	BD1		8918.910000										
18		10102 O	BD10		0.645000										
19		10102 O	BN12		2066.920000										
20		10102 O	BN13		788.440000										
21		10102 O	BN3		4426.930000										
22		10304 N	C00	0.130000											
23		10304 N	CN5		0.130000										
24		10306 O	A00	3554.190000											
25		10306 O	AN3		3545.030000										
26		10306 O	B00	6297.270000											
27	Součet množství na stránce:			37052.775000	30746.345000										
28	Součet množství celkem:			77734711.841137	74905339.360736										
29	Zobrazeny záznamy: 0-15 další stránka														
30															
31															

Vzorce v listu Excelu

- vpisují se do buněk sešitu
- vzorce jsou vždy uvozeny = (lze též +, -).
- aritmetické operátory + zabudované funkce Excelu
- pro logické sčítání nečíselných položek se používá &
- výpočet je založen buď na číselných konstantách nebo odkazech na buňky

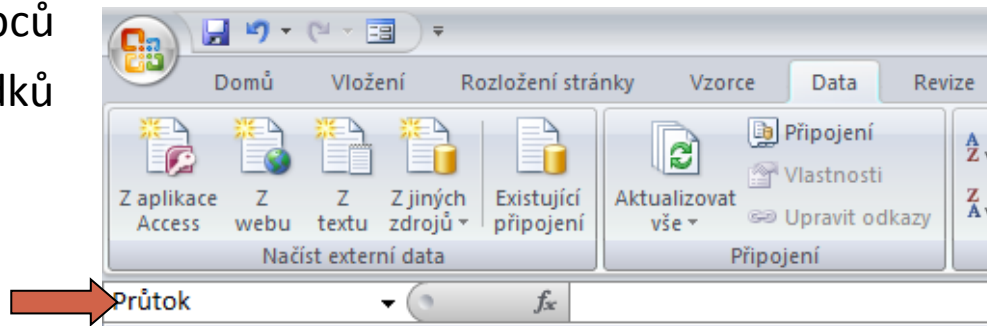

Vzorce – odkaz na buňku stylu A1

Relativní odkazy

- **A1** = buňka 1. řádku sloupci A
- **A1:B6** = blok buněk – levý horní roh je v 1. řádku, sloupec A, pravý dolní na řádku 6, sloupec B
blok lze pojmenovat vepsáním názvu do pole názvů:
- **A:A** = blok sloupců
- **11:11** = blok řádků

relativní odkaz se při automatickém vyplnění buněk vzorcem posune

Absolutní odkazy

- odkaz na buňku je pevně dán, při kopírování nebo automatickém vyplnění se nemění, lze uzamknout jak řádky, tak sloupce samostatně

uzamčení sloupce

\$A\$1

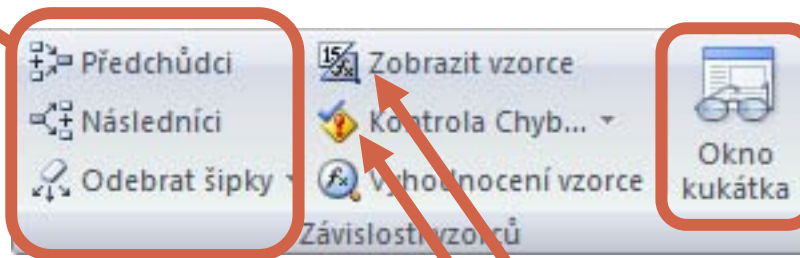
uzamčení řádku

Vzorce – tipy a triky I.

Závislosti vzorců – karta Vzorce

označení a odznačení předchozích a následných vzorců

kontrola chyb

sledování změn
hodnot i ve skrytých
a neviditelných sloupcích

Zpřehlednění vzorců

Vložit tabulátor CTRL+ALT+TAB
Vložit konec řádku ALT+ENTER

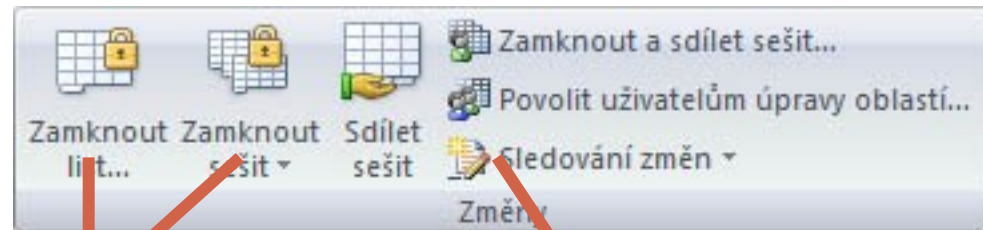
zobrazení vzorců namísto
hodnot v buňkách

Vzorce – tipy a triky II.

Vkládání komentářů, změny listu – karta Revize

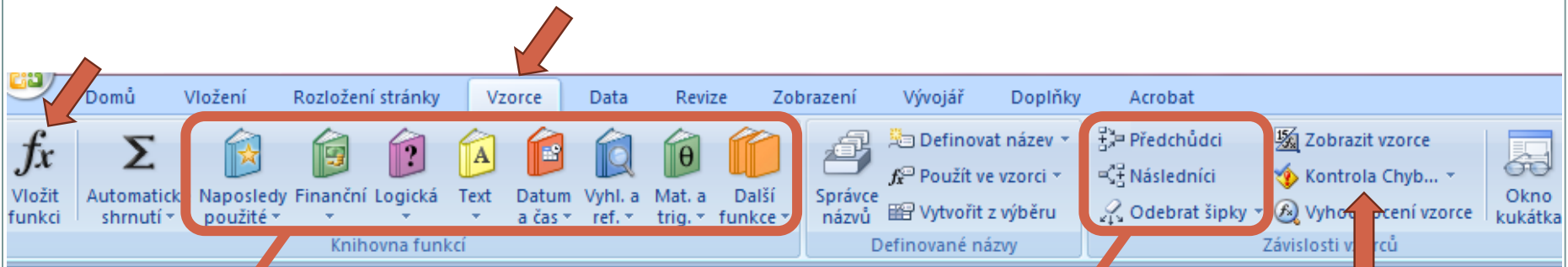
označení a odznačení předchozích a následných vzorců

možnost zamknout list či sešit dvojicí hesel

sledování změn a jejich schvalování nebo zamítní

Vzorce – tipy a triky III.

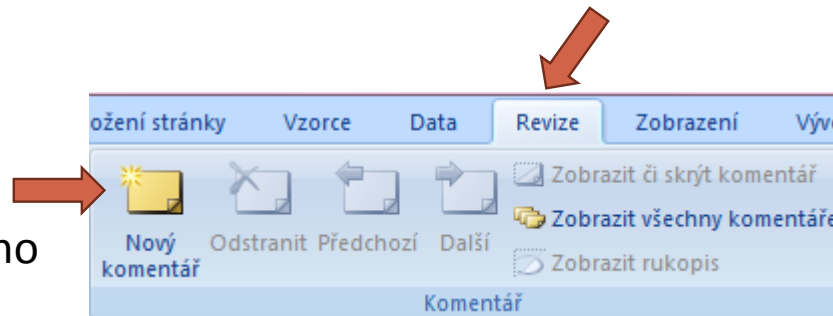

Výběr funkce z knihoven

Označení a odznačení předchozích a následných vzorců

Kontrola chyb

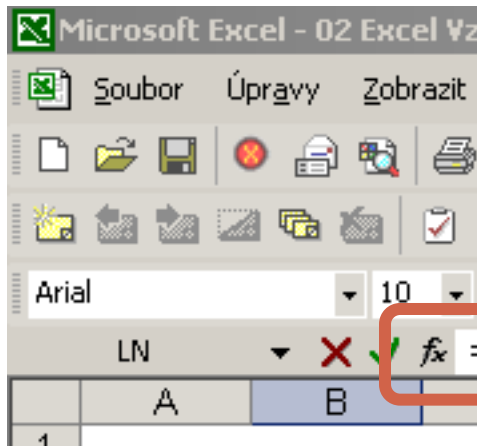
Vkládání komentářů a poznámek do vytvořeného souboru se vzorci

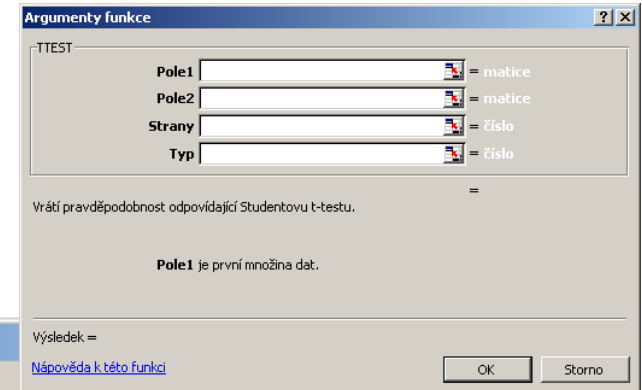
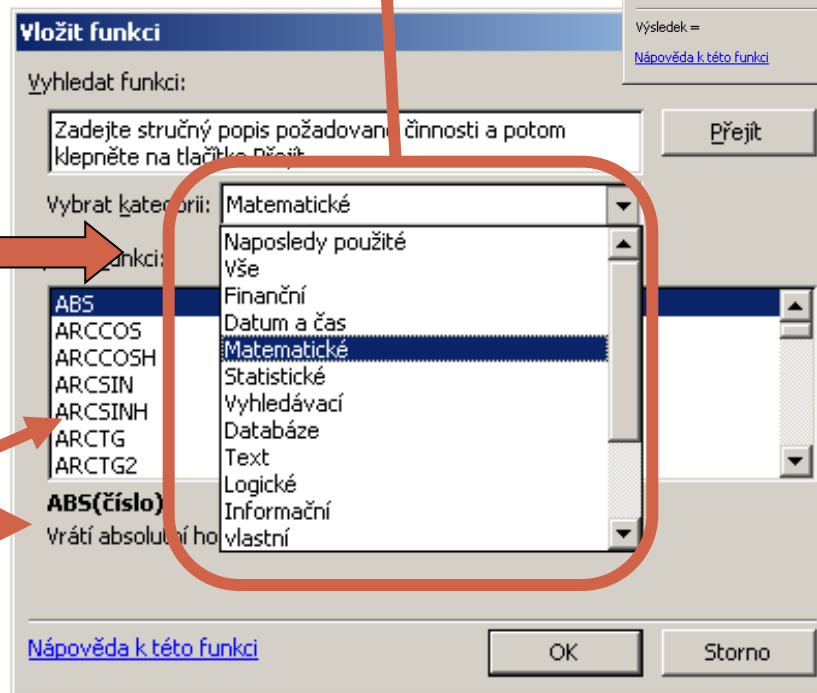
Vzorce – využití seznamu vzorců

Kategorie vzorců

Funkce a její stručný popis

průvodce funkcí

Vzorce – užitečné funkce

Celkem 408 funkcí ve verzi MS Excel 2010, ve verzi 2013 přidáno 50 nových funkcí, ve verzi 2016 přibude 5 nových funkcí.

- **SUMA** – součet číselných hodnot oblasti;
- **SUMIF** – podmíněný součet (podmínky v doplňkové oblasti);
- **PRŮMĚR** – aritmetický průměr číselných hodnot oblasti;
- **GEOMEAN** – geometrický průměr číselných hodnot oblasti;
- **COUNTIF** – počet hodnot oblasti splňujících zadanou podmínku;
- **KDYŽ** – logická podmínka (if);
- **MAX, MIN** – maximum/minimum číselných hodnot oblasti;
- **MEDIAN** – výpočet mediánu;
- **PERCENTIL** – výpočet percentilů;
- **DATUM (ROK, MĚSÍC, DEN)** – práce s kalendářními daty;
- **ABS** – absolutní hodnota;

Statistické funkce v MS Excel

Od verze 2007 obsahuje MS Excel některé pokročilé statistické funkce

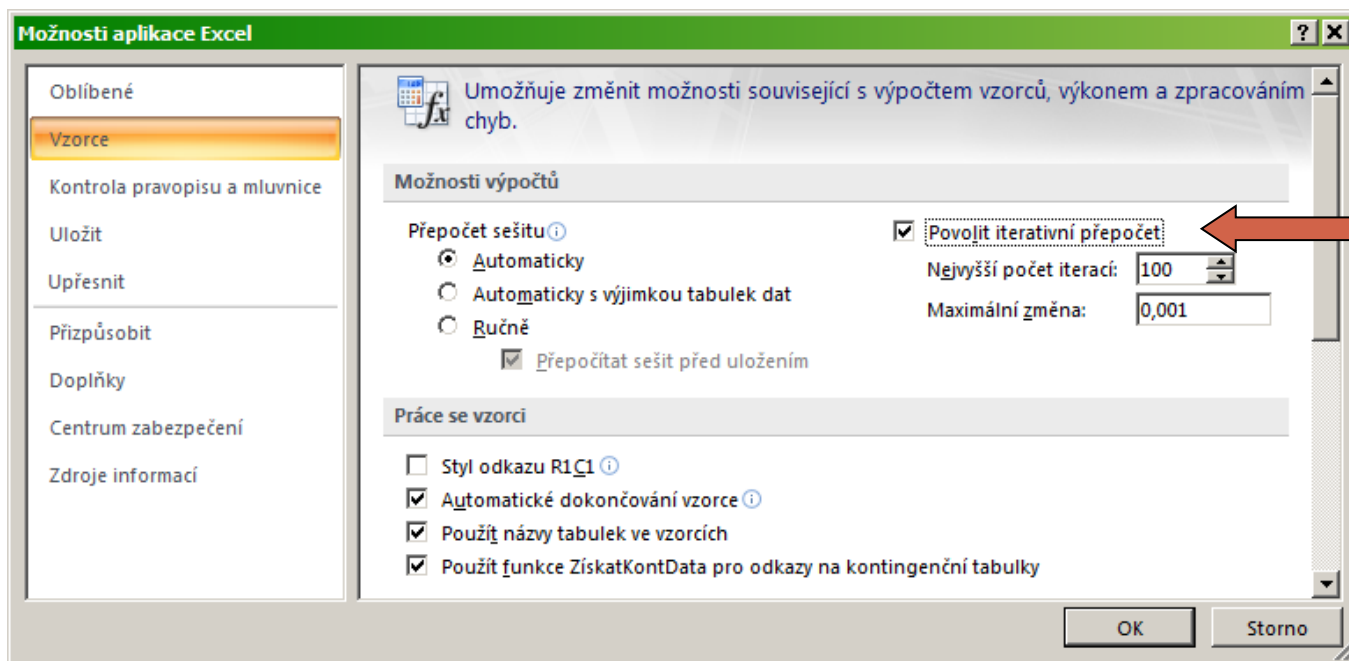
- **ZLEVA, ZPRAVA, ČÁST** – funkce pro ořezávání textových řetězců;
- **STANDARDNÍ MATEMATICKÉ FUNKCE (SIN, COS, LOG, LOGZ, EXP)** – a mnoho dalších.
- **CONFIDENCE** – výpočet intervalu spolehlivosti (při normálním rozdělení);
- **CORREL, PEARSON** – výpočet Pearsonova korelačního koeficientu;
- **COVAR** – výpočet kovariance dvou množin dat;
- **COUNTIF** – počet hodnot oblasti splňujících zadanou podmínku;
- **DEVSQ** – součet čtverců odchylek od výběrového průměru;
- **FDIST, GAMMADIST, CHIDIST, TDIST, NORMDIST aj.** – různá rozdělení pravděpodobnosti;
- **PRŮMODCHYLKA** – průměrná hodnota absolutních odchylek;
- **SLOPE** – směrnice lineárního modelu;
- **TTEST, ZTEST, CHITEST** – statistické testy shodnosti;

ŘADU DALŠÍCH FUNKCÍ VŠAK EXCEL POSTRÁDÁ A JE TŘEBA VYUŽÍT SILNĚJŠÍHO NÁSTROJE.

Cyklické odkazy a iterativní výpočty

- Cyklický odkaz je vzorec, který odkazuje na proměnnou (oblast), ve které je obsažena i buňka se vzorcem.
- Pro správnou funkci cyklického odkazu je třeba nastavit iterativní přepočítání (opakované přepočítávání hodnot).

Možnosti aplikace Excel

Povolení iterací, nastavení jejich počtu a přesnosti (může zpomalovat výpočet).

Cyklické odkazy a iterativní výpočty

- Lze je využít při hledání přibližného (numerického) řešení např. při optimalizaci nebo řešení rovnic.
- Užitečné jsou pro tvorbu jednoduchých heatmap přímo v Excelu.

76	76	76	76	75	75	74	73	72	70	67	64	61	58	54	51	47	44	41	39	37	36	35	35	35	35	36	36	37	37	38	38	39	40	41	41	42	43	44	45	46	47	49	50	51	52	53	54	56	57	58	60	61	62	63	63	64	64	64	65	65	65	66	66	66
76	76	76	76	75	75	74	72	70	67	64	61	58	54	51	47	44	41	38	37	35	35	35	35	35	36	36	37	37	38	38	39	40	41	41	42	43	44	45	46	47	48	50	51	52	53	54	56	57	58	60	61	62	63	64	64	64	65	65	65	66	66	66		
76	76	76	76	76	75	74	73	71	68	65	62	58	54	51	47	44	40	37	35	34	34	35	35	36	36	36	37	37	38	39	40	40	41	42	43	44	45	46	47	48	50	51	52	53	54	56	57	58	60	61	62	63	64	65	65	66	66	66	67					
76	76	76	76	76	76	76	74	72	69	66	62	58	54	51	47	43	39	35	33	32	33	34	35	35	36	36	36	37	37	38	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	51	52	53	54	56	57	58	60	61	62	64	64	65	66	66	67	67	67	67	67		
76	76	76	77	77	78	78	77	74	71	66	62	58	55	51	47	42	38	31	29	28	32	33	35	35	36	36	36	36	37	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	52	53	54	56	57	59	60	61	63	64	65	66	67	67	68	68	68	68	68		
76	76	76	77	78	79	82	81	78	72	67	63	59	55	51	47	42	37	31	28	32	34	35	36	36	36	36	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	53	54	56	57	59	60	62	63	65	66	67	68	68	69	69	69	69					
76	76	76	77	78	80	83	##	79	72	67	63	59	55	51	47	43	38	32	30	30	33	35	36	36	36	36	36	37	38	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	53	54	56	57	59	60	62	64	66	68	69	70	70	70	70	70	70	70					
76	76	76	76	77	79	81	81	78	71	66	62	58	55	51	48	44	40	37	35	35	36	37	37	37	37	36	35	34	34	35	37	39	41	42	43	44	45	46	46	47	48	49	51	52	54	56	57	59	60	62	64	67	69	71	72	71	71	71	71	70	70			
75	75	76	76	76	77	77	76	73	69	65	61	58	55	51	48	45	43	40	39	38	38	39	39	39	38	37	35	33	31	31	33	37	40	42	43	44	45	45	46	46	47	47	48	50	52	54	56	57	59	60	62	65	67	70	78	73	72	72	71	71	71	71		
75	75	75	75	75	74	74	72	70	67	64	60	57	54	51	49	46	44	43	42	41	41	41	41	40	39	37	35	32	27	26	30	37	41	43	44	44	45	45	45	46	46	46	47	47	52	56	55	57	58	60	62	65	67	70	72	73	72	72	72	72	71	71		
75	75	75	74	74	74	73	71	70	68	65	62	59	56	54	51	49	47	45	44	44	43	44	44	44	43	41	39	36	32	26	30	37	41	43	44	45	45	45	45	46	46	46	46	46	46	56	54	56	58	60	62	65	67	69	70	71	72	72	72	72	72			
75	75	74	73	72	71	70	68	66	63	61	58	55	53	51	49	48	46	45	45	46	48	46	43	40	38	35	30	30	37	53	49	47	46	46	46	46	46	46	46	46	46	50	53	52	55	57	60	62	64	66	68	70	71	71	71	72	72	72	72					
75	75	74	74	73	72	70	69	66	64	62	59	57	54	52	50	49	48	47	46	46	46	47	49	60	48	45	42	40	38	37	38	44	56	51	48	47	46	46	46	46	46	46	45	45	46	46	48	50	53	57	59	62	64	66	68	70	71	71	72	72	72	72		
75	75	75	74	73	71	70	68	65	63	60	57	55	53	51	50	49	47	47	46	46	46	47	49	50	48	45	43	42	41	41	42	46	49	50	49	48	47	46	46	46	46	45	45	45	46	47	48	52	56	59	62	65	67	68	70	71	72	72	72	73	73	73		
76	76	75	74	73	71	69	67	64	62	58	55	53	51	50	49	48	47	46	46	46	46	47	47	47	47	45	44	43	43	44	46	48	48	48	48	47	46	46	45	45	45	45	45	45	46	47	52	57	60	63	65	67	69	71	72	73	73	74	74	74				
77	77	76	75	73	71	69	66	64	61	57	53	50	48	48	48	47	46	46	46	46	46	46	46	46	45	45	44	44	45	46	47	48	48	48	48	47	45	44	44	45	45	46	46	47	48	53	58	61	64	66	68	70	72	73	74	75	75	76	76					
79	78	77	76	74	72	69	66	63	60	56	52	49	47	47	46	46	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	46	47	47	48	49	49	49	48	47	46	44	45	46	47	48	48	50	56	60	63	65	67	69	71	73	74	76	76	77	78	78				
81	80	79	77	75	72	69	67	63	60	56	52	49	47	47	46	46	45	44	44	44	44	44	44	44	45	45	45	45	45	46	47	47	48	49	49	50	50	49	49	47	46	46	47	48	48	49	50	50	56	62	63	65	66	68	70	72	74	76	78	80	81	81	81	
84	83	81	79	76	73	70	67	64	60	57	54	51	49	47	46	45	44	43	43	43	43	43	44	44	45	45	46	47	47	48	49	50	50	51	51	51	50	49	50	50	51	52	52	53	53	80	66	66	66	68	69	71	73	75	78	82	85	86	84	83	82			
89	87	85	80	77	74	71	67	64	61	58	55	52	49	47	45	44	43	42	41	41	41	42	42	43	44	44	45	46	47	48	49	50	51	52	52	52	52	52	52	52	53	54	55	55	56	57	65	68	67	68	69	70	72	73	76	79	84	99	88	86	84	83		
91	99	86	81	78	74	71	68	65	62	58	55	52	50	47	45	43	41	40	39	39	40	41	41	42	43	44	45	46	47	49	50	51	52	53	54	54	54	54	55	55	56	57	58	59	60	62	65	67	68	69	71	72	74	76	79	83	85	86	84	83	82			
90	88	86	81	78	75	72	69	65	62	59	56	53	50	47	44	41	38	37	37	39	40	40	41	42	43	45	46	48	49	51	52	54	55	55	56	56	57	57	58	58	59	60	62	63	65	66	68	69	70	71	72	73	75	77	79	81	81	81	81					
86	85	83	81	78	76	72	69	66	63	59	56	53	50	47	43	39	34	32	32	36	37	39	40	40	41	42	44	46	48	50	52	54	55	56	57	58	58	59	59	60	61	62	63	65	66	67	68	69	70	71	71	72	73	74	75	76	78	78	79	79	79			
84	83	82	81	79	76	73	70	67	63	60	57	53	50	47	43	39	33	33	31	34	37	38	39	39	40	41	43	46	48	51	54	56	58	59	59	60	60	61	61	62	63	64	66	67	69	70	70	70	71	71	71	71	71	72	72	73	74	75	76	76	77	77		
82	82	81	80	80	78	75	71	67	63	60	57	54	50	47	43	39	34	32	32	35	37	38	38	38	38	39	41	45	49	52	55	58	61	62	62	62	62	62	62	63	64	65	66	68	71	73	74	73	72	72	72	72	72	72	72	72	73	73	74	75	75			
81	81	80	80	80	85	75	71	67	64	61	57	54	51	47	44	41	38	36	35	37	38	38	38	37	30	41	45	49	53	57	61	67	65	64	64	64	64	64	65	65	66	68	70	73	82	76	74	73	73	72	72	72	72	72	72	72	72	73	74	74	74			
80	80	79	79	78	75	71	67	64	61	57	54	51	48	45	42	40	38	37	37	38	38	38	39	42	46	50	54	58	62	68	67	66	66	65	65	65	65	65	66	67	69	70	73	75	74	73	73	73	72	72	72	72	72	72	72	73	73	74	74	74				
79	79	79	78	77	76	73	70	67	64	61	57	54	51	48	46	43	41	40	39	38	38	39	39	39	40	41	44	47	51	54	59	63	68	68	67	67	66	66	66	66	67	68	69	71	72	73	74	74	73	73														

Cyklické odkazy a iterativní výpočty

- Numerické řešení soustavy rovnic pomocí cyklického odkazu.
- Je třeba dávat pozor, aby iterativní výpočet byl konvergentní.

Soustavu $x = y - 1$
 $y = 2x + 1$

lze přepsat jako $y = x + 1$
 $x = \frac{y - 1}{2}$

	A	B	C	D	E
1	x	=B2-1		x	=(E2-1)/2
2	y	=2*B1+1		y	=E1+1

diverguje (chyba se v každém kroku násobí dvěma)

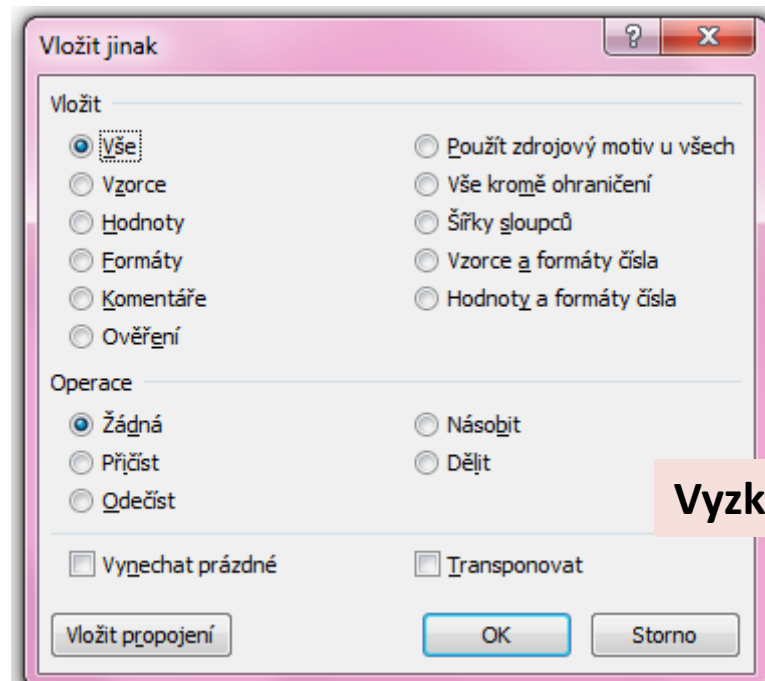
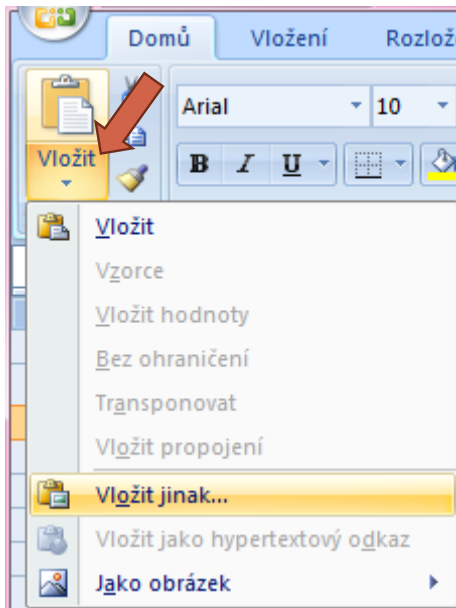
konverguje (chyba se v každém kroku dělí dvěma)

	A	B	C	D	E
1	x	-2,0748E+180		x	0
2	y	-4,1495E+180		y	1

Kopírování / Vkládání

- Kopírování vzorců, textů, celých sloupců (zkopírování pomocí CTRL+C; dále „Vložit jinak...“)

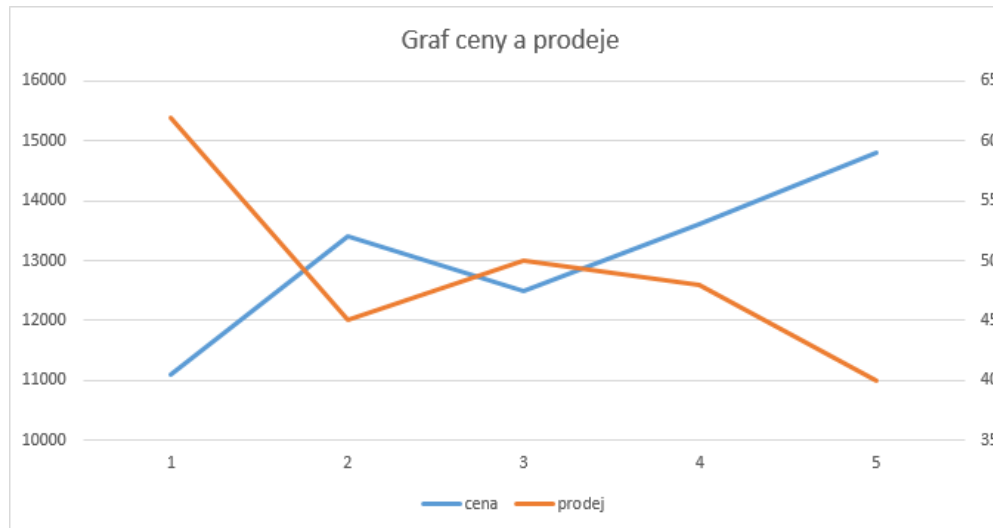

- Kopírování grafů z Excelu do Wordu:
Vložit jinak → Typ: Obrázek (rozšířený metasoubor)

Graf se dvěma osami

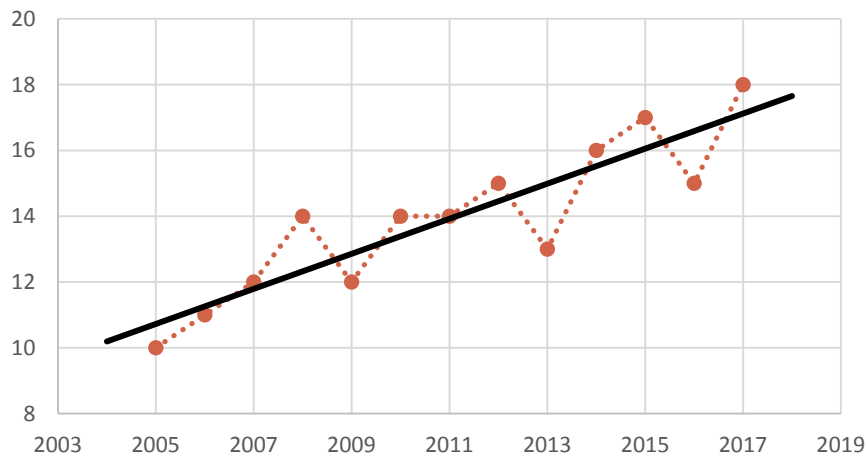
- V případě grafu se dvěma různými zobrazovanými veličinami lze nastavit jedné řadě zobrazování na vedlejší ose (svislé).
- Vedlejší osa má hodnoty nezávislé na hlavní ose – rozsah je optimalizován podle velikosti grafu.
- MS Excel umožňuje vložit pouze jednu hlavní a jednu vedlejší osu – v nastavení formátu datové řady.

Spojnice trendu v grafu

- Do bodového grafu lze přidat spojnicí definovanou matematickým vztahem veličin na osách x a y

Graf s lineární spojnicí

Výběr matematického vztahu

Název spojnice trendu

Extrapolace trendu

Zobrazení dalších parametrů spojnice

Formát spojnice trendu

Možnosti spojnice trendu

Možnosti spojnice trendu

Exponenciální

Lineární

Logaritmická

Polynomičná Pořadí 2

Mocninná

Klouzávký průměr Perioda 2

Název spojnice trendu

Automaticky Lineární (Řady1)

Vlastní

Odhad

Dopředu 0,0 období

Dozadu 0,0 období

Hodnota Y 0,0

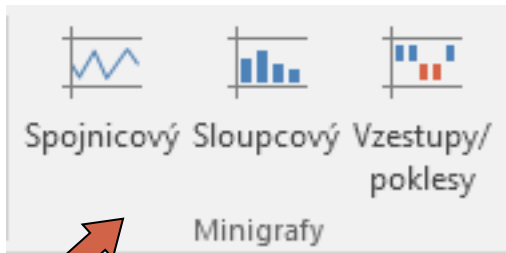
Zobrazit rovnici v grafu

Zobrazit hodnotu spolehlivosti R

Minigrafy

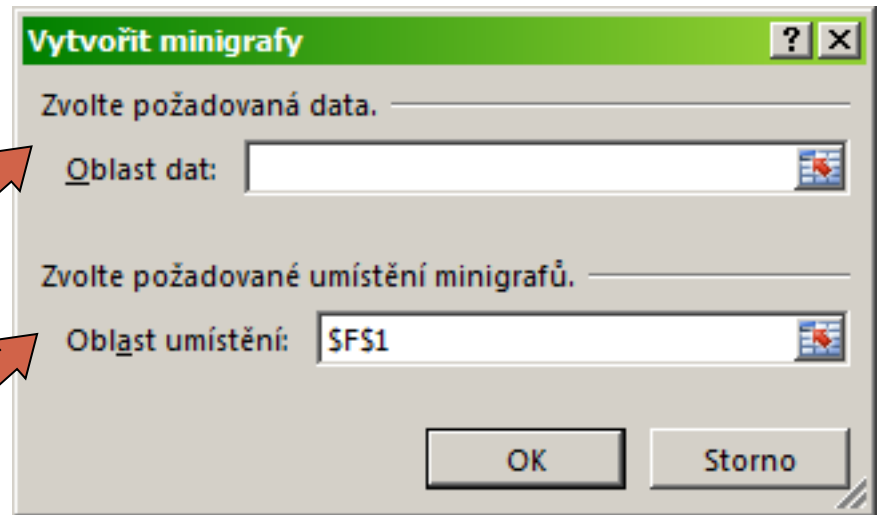
- Minigrafy jsou od verze MS Excel 2016 novým typem obsahu buňky. Jde o jednoduché (trendové) grafy se základními možnostmi formátování.
- Minigraf se zobrazuje na pozadí buňky, lze tedy přes něj psát text a nastavovat formát buňky.
- Vložení minigrafu:

V MS Excel 2016 jsou na výběr 3 typy minigrafů.

Oblast zdrojových dat (řádek) pro minigraf.

Buňka, do které bude minigraf umístěn

Kontingenční tabulky v Excelu, 1. část

Ukázka kontingenční tabulky

Kontingenční tabulka vztahu pohlaví a onemocnění

	Nemocný	Zdravý	Celkem
Muž	a	b	a + b
Žena	c	d	c + d
Celkem	a + c	b + d	a + b + c + d = N

Ukázka kontingenční tabulky

Kontingenční tabulka vztahu pohlaví a onemocnění

	Nemocný	Zdravý	Celkem
Muž	45	11	56
Žena	25	6	31
Celkem	70	17	87

Ukázka kontingenční tabulky

Kontingenční tabulka vztahu pohlaví a onemocnění

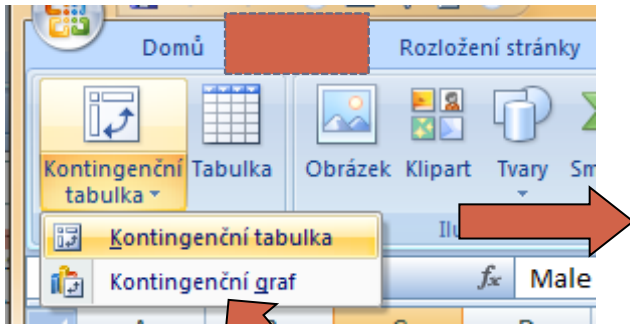
	Nemocný	Zdravý	Celkem
Muž	45	11	56
Žena	25	6	31
Celkem	70	17	87

Hodnocení **nesmyslného** vztahu: dosažené vzdělání a doba strávená v nemocnici

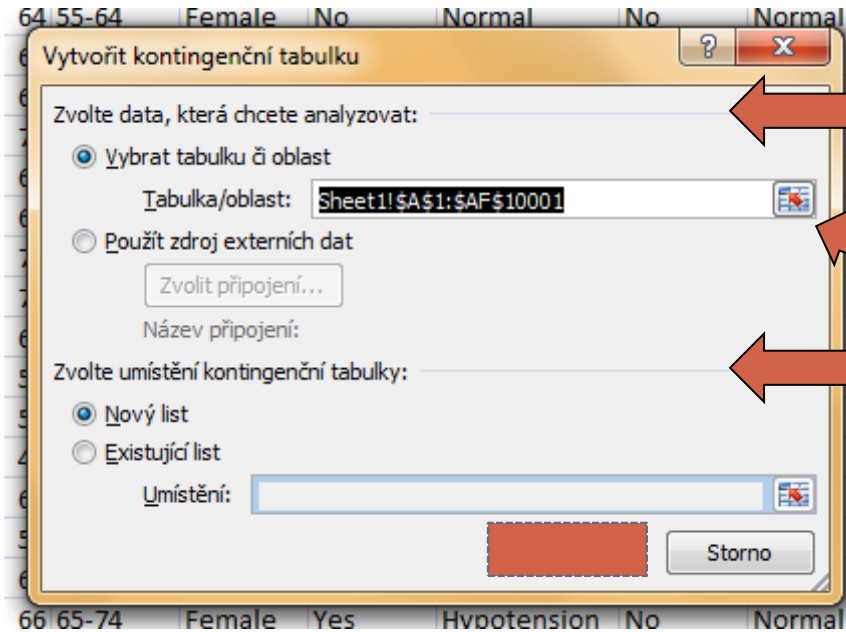
	do 1 týdne	1 – 2 týdny	nad 2 týdny	Celkem
Základní vzdělání	10	9	5	24
Středoškolské vzdělání	32	18	6	56
Vysokoškolské vzdělání	4	2	2	8
Celkem	46	29	13	88

Kontingenční tabulky

Microsoft Office 2007

Graf nebo tabulka

Zdroj dat (kromě Excelu i např. externí databáze)

Zdrojová oblast dat

Umístění tabulky

Kontingenční tabulky – rozvržení

Microsoft Office 2007

Seznam polí kontingenční tabulky

Zvolte pole, které chcete přidat do sestavy:

- age
- agecat
- gender
- diabetes
- bp
- smoker
- choles
- active
- obesity
- angina
- mi
- nitro
- antidot

Přetáhnout pole mezi následujícími oblastmi:

- Filtr sestavy
- Popisky sloupců
- Popisky řádků
- Σ Hodnoty

Odložit aktualizaci rozložení

Aktualizovat

parametry, které je možné zobrazit v kontingenční tabulce

Seznam polí kontingenční tabulky

Zvolte pole, které chcete přidat do sestavy:

- age
- gender
- diabetes
- bp
- choles

Přetáhnout pole mezi následujícími oblastmi:

- Filtr sestavy
- Popisky sloupců
- Popisky řádků
- Σ Hodnoty

smoker

agecat

Počet z agecat

filtr

parametry ve sloupcích

parametry na řádcích

parametry dat

Kontingenční tabulky – nastavení

Seznam polí kontingenční tabulky

Zvolte pole, které chcete přidat do sestavy:

- age
- agecat**
- gender
- diabetes
- bp
- smoker**
- choles

Přetáhnout pole mezi nástroje

Filtr sestavy

Popisky řádků

agecat

Počet z agecat

Kontingenční tabulka

Microsoft Office 2007

Popisky řádků	No	Yes	Cell
45-54	1694	501	
55-64	3015	863	
65-74	2200	661	
75+	816	250	
Celkový součet	7725	2275	

Nastavení polí hodnot

Název zdroje: agecat

Vlastní název: Počet z agecat

Kritéria shrnutí pole hodnoty

Zvolte typ kalkulačky, který chcete použít pro shrnutí dat z vybraného pole:

- Součet
- Počet**
- Průměr
- Maximum
- Minimum
- Součin

Způsob sumarizace položky

Aktualizace dat

Kontingenční graf

Možnosti tabulky

Průběh - Microsoft Excel

Nástroje kontingenční tabulky

Domů Vlození Rozložení stránky Vzorce Data Revize Vizualizace Vývojář Doplnky Acrobat Možnosti Návrh

Kontingenční tabulka

Aktivní pole: Počet z agecat

Nastavení pole

Výběr skupiny

Oddělit...

Skupinové pole

Seřadit

Aktualizovat

Změnit zdroj dat

Vymazat

Vybrat

Přesunout

Kontingenční graf

Vzorce

Nástroje OLAP

Seznam polí

Tlačítka +/-

Záhlaví polí

Zobrazit či skrýt